

Trygderetten - TRR-2002-4540

Instans	Trygderetten - Kjennelse
Dato	2003-01-31
Publisert	TRR-2002-4540
Stikkord	Ftrl § 13-17
Sammendrag	<p>Varig skadefølge av medisinsk art ved yrkesskade, jf. ftrl § 13-17. Forskrifter, forskr 21. april 1997. Renholdsarbeider, opprinnelig fra Ungarn, fikk påvist hepatitt C. Det ble antatt at han må ha blitt smittet under renovasjon ved en eller annen gang å ha blitt stukket av en infisert sprøyte gjennom en sort søppelsekk. Sykdommen ble godkjent som yrkesskade, og han fikk ménerstatning etter gruppe 3, på grunn av sykdommens relativt dårlige prognose og psykiske problemer som følge av dette. Virkningspunktet for erstatningen ble satt i relasjon til spesialisterklæringen. Anken gjaldt gunstigere både gruppeplassering og virkningstidspunkt. Retten stadfestet vedtaket om gruppeplassering som, etter rettens oppfatning, bygget på et vennlig skjønn. Retten omgjorde når det gjaldt virkningstidspunktet, fordi pasienten mange år tidligere hadde frembydd de samme symptomene og sykdommen ikke hadde blitt vesentlig forverret siden da og frem til aktuelle spesialisterklæring. Delvis omgjøring.</p>
Saksgang	Ankenr: 02/04540.
Parter	Ankende part: AP, X. Prosessfullmektig: Advokat Knut Skagen, Tønsberg. Ankemotpart: Fylkestyrygdekontoret i Oslo.
Forfatter	1. Brigitte Dahl, juridisk kyndig rettsmedlem. 2. Brynjulf Egeberg, medisinsk kyndig rettsmedlem.

Saken gjelder: Anke over fylkestrygdekontorets vedtak vedrørende fastsettelse av den medisinske invaliditet og virkningstidspunktet jf. folketrygdloven § 13-17 med forskrifter og forskrift om menerstatning § 4 nr. 2 og folketrygdloven § 22-13.

Rettenns administrator, Brigitte Dahl, la frem sakens dokumenter. Etter rådslagning og stemmegivning ble det avsagt slik

Kjennelse:

AP er født i 1954. Han har ved Rikstrygdeverkets vedtak av 14. mai 1997 fått godkjent sin virushepatitt (hepatitt C) som yrkessykdom likestillet med yrkesskade.

Han satte fram krav om yrkesskadeserstatning den 12. januar 2000.

Fylkestrygdekontoret har i vedtak av 4. juli 2001 avslått krav om ménerstatning, da medisinsk invaliditet ble ansett for å være under 15 prosent. Vedtaket ble påanket den 17. desember 2001.

Fylkestrygdekontoret har i vedtak av 31. juli 2002 tilstått ménerstatning etter gruppe 3. Virkningstidspunktet ble satt til september 2001, da det fra dette tidspunktet er dokumentert varig psykisk følgeskade, jf. forskrift om menerstatning § 4 nr. 2 og folketrygdloven § 22-13. Dette vedtaket ble påanket til Trygderetten ved ankeerklæring av 12. september 2002, både når det gjelder graden av den medisinske invaliditet og virkningstidspunktet for erstatningen.

Fylkestrygdekontoret har prøvd det påankede vedtaket på nytt, og foretatt saksforberedelse i samsvar med trygderettsloven § 13. Som et ledd i denne forberedelsen har det utarbeidet et oversendelsesbrev til Trygderetten med en framstilling av saksforholdet og partenes anførsler. Oversendelsesbrevet er datert 21. oktober 2002.

Prosessfullmektigen har fått tilsendt oversendelsesbrevet ved fylkestrygdekontorets brev av 22. oktober 2002 og med opplysning om at eventuelle merknader kan sendes direkte til Trygderetten. Ankesaken ble oversendt Trygderetten ved ekspedisjon av samme dag.

Retten har mottatt prosesskriv av 1. november 2002.

Saksforholdet er oppsummert slik i fylkestrygdekontorets oversendelsesbrev:

«Den ankende part har i perioden 1982-1989 jobbet i renovasjonsfirmaet Z. Arbeidet besto blant annet av å tømme beholdere med brukte sanitetsbind på dametoaletter. I disse beholderne forekom det også brukte sprøyter og nåler. Det er antatt at den ankende part i dette arbeidet har blitt stukket av en brukt sprøyte, og med dette blitt eksponert for virushepatitt.»

Det foreligger flere legeerklæringer i saken, som belyser APs sykdom.

Av legeerklæring fra lege Knut Yngvar Espegren fremgår:

«Etter at hepatitten ble oppdaget ca. 1994 har pas. liv blitt forandret i negativ retning. Han forteller at han nå lettere blør neseblod. Vært til ØNH-spes. uten å ha blitt bedre. Videre fått pustevansker som kommer og går.

Han mener også hukommelsen er svekket og at konsentrasjonen er dårligere enn før. Før hadde han aldri søvnevansker, men siden 1994 har det vært et stadig problem. Etter interferonbeh. har han også fått mer løs mage.

Han har fått innvilget 50% yrkesmessig attføring og mener han i tillegg bør få menerstatning for alle overnevnte tilleggsplager som han sliter med uavhengig av om leverprøvene er høye eller lave.»

Fylkestrygdekontorets samarbeidende spesialist i psykiatri, Pål Hartvig, skriver blant annet i erklæring datert 20. juni 2002:

«Når det gjelder de psykiske følger, må disse i søkers tilfelle være knyttet til at han jo vet om den usikre prognose og at i hans tilfelle synes det ikke å være utsikt til noen radikal behandling. Dette må anses som et psykisk traume i seg selv, som i utgangspunktet kan gi psykisk reaksjon av sykelig art. Søkers psykiske symptomer fremstår som en moderat depresjon og en nokså høygradig svakhets- og tretthetstilstand. Disse utformingene kan godt være en følge av den bekymring, engstelse og tapsopplevelse av helse som han må ha hatt og har.

.....

Det er vanskelig å skille somatisk og psykisk betinget invaliditet i denne saken, kfr. ovenfor. Trolig er inntil videre den psykiske komponent den sterkeste. En meget kompetent psykiater... har anslått 50% samlet for hele sykdomsbildet. Jeg tror dette i henhold til praksis er for høyt. På den annen side mener jeg at det foreligger medisinsk invaliditet over 15%, og at denne altså er mest forårsaket av den psykiske reaksjon på hepatitt C. Eksakte anslag i en slik sak er umulig å gjøre, men jeg vil lande på rundt 30 %, noe som plasserer søker i gruppe 2, med eventuelt opprykk til gruppe 3.»

Det foreligger ytterligere legeerklæringer i saken.

DEN ANKENDE PART, AP, ved prosessfullmektigen, har lagt ned påstand om at det påankede vedtaket omgjøres slik at ménerstatning tilstås etter gruppe 4 og at virkningstidspunktet settes tidligere enn september 2001. I sin omfattende anke skriver han blant annet - når det gjelder invaliditetsgraden - at APs problemer som følge av smitten er todelt. Han har både medisinske plager ved den smitte han er påført, samt at det psykiske traumet som smitten innebærer, har vært omfattende. Disse to forholdene lagt sammen utgjør en betydelig medisinsk invaliditet som preger AP i det daglige. Som støtte for sitt krav viser prosessfullmektigen til to sakkyndige uttalelser i saken, fra henholdsvis overlege og spesialist i psykiatri Ole H. Robak, og fra overlege og spesialist i indremedisin og infeksjonssykdommer Per Bjark.

Når det gjelder virkningstidspunktet skriver prosessfullmektig blant annet:

«Psykisk følgeskade på grunn av den somatiske grunnsykdom forelå lenge før september 2001. Før den somatiske sykdommen gjorde seg gjeldende, hadde ikke AP problemer av psykisk art. I 1996 ble han sykmeldt med diagnose hepatitt C og depresjon.»

Synspunktene utdypes i advokatens prosesskriv av 1. november 2002.

ANKEMOTPARTEN, fylkestyngdekontoret, har i oversendelsesbrevet lagt ned påstand om at det påankede vedtak stadfestes. Når det gjelder invaliditetsgraden er det i begrunnelsen anført at invaliditetstabellen ikke gir rom for en gruppeplassering som ønsket av AP. Når det gjelder virkningstidspunktet skriver fylkestyngdekontoret blant annet:

«Det er først i erklæringen etter undersøkelse 5. september 2001, (dok 38), at overlege Robak anslår en medisinsk invaliditet i forhold til den ankende parts lidelse. Den ankende part har, i følge denne erklæringen, utviklet den psykiske delen av sykdomsbildet siden siste vurderingen overlege Robak gjorde. Det er også først på dette tidspunkt overlege Robak anser den ankende parts psykiske lidelse som kronisk.»

RETTENS BEMERKNINGER:

Lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 13-17 har regler om ménerstatning ved yrkesskade. Bestemmelsen lyder:

«Et medlem som ved en yrkesskade blir påført varig og betydelig skadefølge av medisinsk art, har rett til en årlig ménerstatning som løper så lenge vedkommende lever.

Ménerstatningen beregnes på grunnlag av skadens medisinske art og størrelse etter forskrifter og graderingsnormer som fastsettes av departementet.»

Med hjemmel i bestemmelsens annet ledd har Sosial- og helsedepartementet den 21. april 1997 fastsatt forskrift om ménerstatning ved yrkesskade.

Forskriftens § 1 lyder:

«Ménerstatning ved yrkesskade skal gi kompensasjon for ulemper av ikke-økonomisk art som følge av yrkesskade som er godkjent etter folketrygdloven.

Ménerstatningen utmåles i forhold til graden av medisinsk invaliditet (invaliditetsgraden).

Med medisinsk invaliditet forstås vi den fysiske og/eller psykiske funksjonsnedsettelsen som en bestemt skade eller sykdom erfaringsvis forårsaker. Invaliditetsgraden fastsettes på objektivt grunnlag uten hensyn til medlemmets yrke, nedsatt evne til inntektsgivende arbeid (uføregrad), fritidsinteresser o.l.»

Etter forskriftens § 3 nr. 1 fastsettes invaliditeten i grupper fra 0 til 9. Lavere invaliditetsgrad enn 15 prosent hører inn under gruppe 0 og gir ingen ménerstatning.

Etter forskriftens § 2 nr. 2 fastsettes invaliditetsgraden på grunnlag av invaliditetstabellen i forskriften del II og III. For skadefølger som ikke er med i tabellen, fastsettes invaliditetsgraden på grunnlag av en skjønnsmessig sammenligning med skadefølgene i tabellen.

Forskriftens § 3 nr. 3 lyder:

«Erstatningsberegningen i nr. 1 og 2 i denne paragrafen kan fravikes dersom individuelle forhold fører til at en skadefølge er vesentlig mer byrdefull enn ved et normalt tilfelle. Det kan da gis erstatning en eller to grupper høyere enn den medisinske invaliditeten tilsier.»

Lov om folketrygd § 22-13 fjerde ledd bokstav a) lyder:

«a) Alderspensjon etter kapittel 19, barnpensjon etter kapittel 18 og menerstatning etter § 13-17 gis for opptil tre år før den måneden da kravet ble satt fram.»

Retten vil bemerke:

Invaliditetsgrad:

Retten er på dette punkt kommet til samme resultat som fylkestrygdekontoret og kan slutte seg til det som fremkommer foran under fylkestrygdekontorets anførsler. Etter rettens oppfatning har AP, med en fastsatt medisinsk invaliditet på mellom 35 og 44 prosent (gruppe 3) fått nyte godt av et vennlig skjønn. Det påankede vedtak må på dette punkt bli å stadfeste.

Virkningstidspunkt:

Retten er her kommet til et annet resultat enn fylkestrygdekontoret. Retten konstaterer at AP har hatt symptomer og plager lenge før 2001. Plagene var vedvarende før man kunne fastslå endelig varighet. Retten vil vektlegge at AP så tidlig som i 1996 hadde sykmelding og behandling for psykiske plager utløst av yrkessykdommen. Disse plagene har altså senere vedvart. Selv om det kan ha vært noe forverrelse over tid, anser retten at disse plagene i det vesentlige mest sannsynlig har vært av samme art og grad fra 1996. På dette grunnlag anser retten det berettiget at virkningstidspunktet settes tre år forut for kravdato. Kravåret er i følge dokumentene 2000 og ikke 2002, som det står på s. 10 tredje avsnitt i oversendelsesbrevet.

Retten er dermed på dette punkt kommet til et annet resultat enn fylkestrygdekontoret og det påankede vedtak blir å omgjøre slik at virkningstidspunktet for ménerstatning settes til tre år før den måneden da kravet ble satt frem.

Saksomkostninger

Prosessfullmektigen har nedlagt påstand om saksomkostninger.

Etter trygderettsloven § 25 første ledd skal retten pålegge ankemotparten helt eller delvis å erstatte de nødvendige utgifter som saken har medført for den ankende part, hvis kjennelsen er til gunst for vedkommende.

Da avgjørelsen i ankesaken delvis er til gunst og delvis ikke til gunst for AP, kan saksomkostninger delvis tilkjennes.

Ankemotparten tilpliktes derfor å dekke en del av nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning ankesaken.

Advokaten har innlevert omkostningsoppgave på kr 8.680.

(kr 7.000 pluss kr 1.680 moms). Retten er etter oven stående kommet til at kravet må bli å godta med halvparten, kr 4.340.

(kr 3.500 pluss kr 840 moms).

Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING:

- 1. Fylkestrygdekontorets vedtak av 31. juli 2002 stadfestes for så vidt gjelder krav om gunstigere invaliditetsgrad.*
- 2. Fylkestrygdekontorets vedtak av 31. juli 2002 omgjøres slik at virkningstidspunktet for APs ménerstatning settes til tre måneder før den måneden kravet ble satt frem.*
- 3. Fylkestrygdekontoret pålegges å dekke APs nødvendige utgifter i anledning ankesaken med kr 4.340 - firetusen trehundre og førti kroner.*